

De melkkoeien krijgen twaalf keer per dag vers voer. Theo en Jans schatten in dat de drogestofopname uit ruwvoer hierdoor met 1,5 kilogram per dag is toegenomen

Melkveehouders zien veel voordelen in automatisch voeren

Voerrobot zorgt voor betere voeropname

Een betere voeropname, nauwkeuriger voeren, een kleinere ecologische voetafdruk en een fikse besparing op arbeid en dieselgebruik. Het zijn enkele van de voordelen die Jans en Theo van der Zwaag uit Nieuwlande (DR) ervaren nadat zij twee jaar geleden het eerste exemplaar van de GEA-voerrobot in gebruik namen. Met name de extra groei van het jongvee verraste de broers.

Plannen om automatisch te gaan voeren hadden Theo (37) en Jans (36) van der Zwaag kwamen min of meer toevallig op hun pad. De oude mengwagens waren versleten en op zoek naar een vervangende wagen vroeg GEA of de broers bereid waren de nieuwe voerrobot op hun bedrijf te testen.

Stimuleren ruwvoeropname

De broers zetten de laatste jaren extra in op het optimaliseren van de ruwvoeropname. Het in gebruik nemen van de voerrobot bleek onverwacht ook een positief effect te hebben op de ruwvoeropname. De voerrobot voorziet de melkkoeien twaalf keer per dag van vers voer en dat stimuleert de voeropname. „Het is moeilijk in cijfers uit te drukken”, vertelt Jans. „Maar vorig jaar hebben we minder krachtvoer gebruikt, omdat de brokprijs sterk opliep. Toch is de melkgift gelijk gebleven. Dan kan het niet an-

ders dan dat de ruwvoeropname is verbeterd.”

Jongvee groeit harder

Ook bij het jongvee steeg de ruwvoeropname. Voerden de broers voor de komst van de robot het jongvee één keer in de twee à drie dagen, tegenwoordig krijgen deze dieren iedere dag vers voer. En dat vertaalt zich in een betere voeropname, meer groei en een betere conditie. „Soms bijna te goed”, merkt Theo op. Toch blijft het lastig de voerbehoefte van het jongvee goed in te schatten, legt Jans uit. „Deze dieren blijven groeien en ontwikkelen, waardoor ze steeds meer moeten eten. Dat vraagt om continue aanpassing van het jongveerantsoen.” Naast de betere conditie en groei merken de broers dat de pinken eerder klaar zijn om gedekt te worden. „Het moment van dekken bepalen we altijd aan de leeftijd in combinatie met de hoogtemaat”, legt Jans uit. „Nu de pinken deze hoogtemaat eerder bereiken, staan we voor de keuze

of we het jongvee eerder bij de stier doen of dat de leeftijd leidend blijft. Dat is nog best spannend. Wij vinden afkalven met 23 of 24 maanden best

De trekker gebruiken we alleen nog maar om te oogsten en te mesten

jong. En het vraagt om veranderingen in ons management. Eerder afkalven betekende wel lagere opfokkosten en dat is dan wel weer interessant.”

Rantsoen op maat

Bij de droge koeien steeg, net als bij de andere diergroepen, de voeropname. Maar nog belangrijker: de voerrobot maakt het mogelijk ook voor kleine aantallen dieren een rantsoen op maat samen te stellen. In tegenstelling tot het verleden zijn de droge

koeien nu verdeeld in een groep vroege en een groep late droogstand. „We hebben nu bijvoorbeeld vijf koeien die aan het eind van de droogstand zijn. Dat is voor de robot geen probleem. Die voert voor vijf koeien net zo nauwkeurig als voor honderd. Dat was met de mengvoertuigen wel anders”, legt Theo uit. Het resultaat: minder problemen rond het afkalven en een betere start van de lactatie.

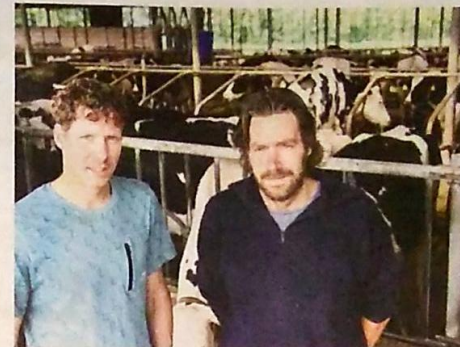
Heel veel voordelen

De broers roemen met name de nauwkeurigheid waarmee de robot voert. Waar het met een mengvoertuigen soms moeilijk is exact de juiste hoeveelheden per voersoort af te wegen, is dat voor de robot een fluitje van een cent. „In het verleden daagde de voeradviseur ons weleens uit om een week lang exact hetzelfde ureum en vet- en eiwitgehalte in de melk te produceren. Dan waren we al blij als dat twee of drie keer op een rij lukte. Maar met de voerrobot zien we dat de gehalten veel constanter zijn geworden. En dat vertaalt zich naast de hierboven genoemde voordelen ook in een betere klauwgezondheid en vruchtbaarheid.”

Naast het positieve effect van de robot op de veestapel speelt de robot ook een belangrijke rol in het verkleinen van de ecologische voetafdruk, aldus Jans. „We besparen nu gemiddeld 16 liter diesel per dag, terwijl het systeem maar 48 kWh per dag nodig heeft om te voeren.” De benodigde energie is afkomstig van zonnepanelen.

Tijd over

Hoewel het voeren nu de hele dag door gaat, kost het de broers veel minder tijd. „Als wij net zo zouden willen voeren als de robot, zouden we twee uur per dag bezig zijn met voeren”, vertelt Jans. „Maar ook in vergelijking met de in het verleden gehan-

Theo (links) en Jans van der Zwaag melken samen 160 melkkoeien

De afsluitende klep op de voerbunker voorkomt het knoeien met voer.

Bedrijfsgegevens

Theo en Jans van der Zwaag runnen in maatschap een melkveebedrijf met 160 melkkoeien, 25 droge koeien en 70 stuks jongvee in het Drentse Nieuwlande. Bij de boerderij hoort 75 hectare grond. De huiskavel bestaat uit 45 hectare gras-klover en wordt ingezet voor beweiding. Mais telen doen ze op 20 procent van het areaal. In 2021 verruilden Theo en Jans van der Zwaag hun oude mengvoertuigen voor de GEA-voerrobot.

Voordelen

- Hogere ruwvoeropname bij alle diergroepen
- Kleine diergroepen kunnen op maat gevoerd worden
- Uitsparen van 16 liter diesel per week

Nadelen

- Wegschuiven restvoer vraagt om een strakke planning door de rondrijdende robot
- Het is een grote investering

teerde werkwijze levert de robot een arbeidsbesparing op van minimaal een uur per dag.”

Bijkomend voordeel is dat het vullen van de voorraadbunkers minder tijdgebonden is dan in het verleden het voeren van de koeien. „En op zaterdag vullen we de bunkers vaak voor twee dagen, zodat we op zondagen helemaal niet meer hoeven te voeren”, merkt Theo op. Voor het vullen van de voorraadbunkers gebruiken de broers een shovel, al dan niet uitgerust met een kuilhopper. „De trekker gebruiken we alleen nog maar om te oogsten en te mesten”, vertelt Theo.

Nieuwe sensoren

De voerrobot is inmiddels klaar om de markt op te gaan, maar de ontwikkeling van de robot gaat gewoon door. Zo werkt GEA momenteel aan de ontwikkeling van 'mengsensoren', die vaststellen wanneer het rantsoen voldoende gemengd is en de robot kan gaan voeren. Doel is het verkorten van de meentijd en het verder beperken van het energieverbruik. Een tweede sensor die in ontwikkeling is,

is een 'restvoersensor'. Deze sensor meet tijdens het aanschuiven van het voer hoeveel voer er na een bepaalde tijd nog over is. Deze gegevens gebruikt het programma om te berekenen of de voerhoeveelheid moet worden aangepast.

Stalaanpassingen beperkt

Wat de overstap naar de voerrobot makkelijk maakte, was dat er nauwelijks investeringen nodig waren. Een extra spant aan de veldschuur voor de opstelling van de voorraadbunkers, en de installatie van een paar automatische deuren zodat de robot ook bij slecht weer altijd toegang heeft tot de stal, waren de enige noodzakelijke aanpassingen. „En dat hebben we allemaal zelf gedaan, waardoor de kosten beperkt bleven”, vertelt Theo met enige trots.

Tekst: Hermien van der Aa
Beeld: Ruth van Schriek

Wilt u reageren?
redactie@agrio.nl
of tel. 0514 - 62 64 38